DRAFT MINUTES

Meeting ID	2387
Committee	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Date	17/09/2021
Attendees	Cynghorwyr John C. Morgan (Cadeirydd) Cynghorwyr Bob Summers (Is-gadeirydd) Cynghorwyr Joanne Collins (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Garth Collier (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Martin Cook (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Malcolm Cross (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Gareth A. Davies (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Gareth L. Davies (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Malcolm Day (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Keith Hayden (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Stewart Healy (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Hedley McCarthy (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Lee Parsons (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Keith Pritchard (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Tim Sharrem (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr John Hill (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Julie Holt (Guest) Cynghorwyr Clive Meredith (Guest) Cynghorwyr Amanda Moore (Guest) Cynghorwyr Keri Rowson (Guest) Cynghorwyr Stephen Thomas (Guest) Cynghorwyr Haydn Trollope (Guest) Cynghorwyr Dai Davies (Aelod Pwyllgor) Cynghorydd John P. Morgan (Aelod Pwyllgor) Bernadette Elias (Swyddog) Richard Bridge (Swyddog) Andrea Prosser (Swyddog) Gemma Wasley (Swyddog) Leeann Turner (Secretary) Gwasanaethau Democrataidd (Monitor) Pob Cynghorydd (Monitor)

Item ID	5315
Item Title	Cyfieithu ar y Pryd
Summary	Nodwyd na dderbyniwyd unrhyw geisiadau ar gyfer y gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.

Item ID	5316
Item Title	Ymddiheuriadau
Summary	Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb can y Cynghorwyr J. Collins, G.L. Davies, M. Day, S. Healy, L. Parsons, J. Holt, T. Sharrem a H. Trollope.

Item ID	5317
Item Title	Datganiadau Buddiant a Goddefebau
Summary	Datganodd y Rheolwr Gwasanaeth, Perfformiad a Democrataidd fuddiant yn eitem 5 – Dynodiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

Item ID	5319
Item Title	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 16 Gorffennaf 2021. CYTUNODD y Pwyllgor i gadarnhau'r cofnodion.

Item ID	5335
Item Title	Dynodiad Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Summary	Datganodd y Rheolwr Gwasanaeth, Perfformiad a Democrataidd fuddiant yn yr eitem hon ac aros yn y cyfarfod ond ni chymerodd unrhyw ran yn y cyfarfod. Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Rheolwr Gyfarwyddwr a gyflwynwyd i geisio cadarnhad am ddynodiad Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd statudol y Cyngor. Siaradodd y Rheolwr Gyfarwyddwr am yr adroddiad a thynnodd sylw at y prif bwyntiau ynddo. Dywedodd fod swydd Pennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau yn wag ar hyn o bryd ac mae'r broses recriwtio yn mynd rhagddi. Gofynnodd i Aelodau ystyried a chytuno i ddynodiad y swydd statudol Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd barhau i gael ei halinio at Bennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau a chael ei cymryd gan y Swyddog newydd ar ôl penodi. Fel y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd sy'n gadael y swydd, diolchodd y Prif Swyddog Masnachol a Chwsmeriaid i Aelodau am y cyfle a'u gwaith ar y cyd dros y blynyddoedd a dywedodd y bu'n fraint dal y swydd a gweithio gydag Aelodau yn y rôl honno. Diolchodd y Cadeirydd i'r Pennaeth Gwasanaethau Ddemocrataidd sy'n gadael y swydd am ei holl waith ac er na fyddai'n gadael, byddid yn gweld ei cholli yn ei rôl bresennol.

	CYTUNODD y Pwyllgor i argymell derbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1, sef cytuno ar ddynodiad swydd statudol Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd i Bennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau.

Item ID	5334
Item Title	Cynllun Gweithredu Cyngor Amrywiol
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Rheolwr Gwasanaeth Perfformiad a Democrataidd sy'n cyflwyno y drafft Gynllun Gweithredu Cyngor Amrywiol i'w ystyried. Siaradodd y Rheolwr Gwasanaeth Perfformiad a Democrataidd am yr adroddiad a thynnu sylw at y prif bwyntiau ynddo sy'n cynnwys y cafodd y cynllun gweithredu ei ddatblygu ar gyfer y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar ôl ei gytuno yn y Cyngor ym mis Gorffennaf 2021 i ddod yn gyngor amrywiol gan y cafodd ei gydnabod yn genedlaethol fod diffyg amrywiaeth mewn cynghorau. Fel rhan o'r cytundeb hwnnw, cytunwyd i gynnal cynllun gweithredu. Cyfeiriodd Aelod at bwynt 30 y Cynllun Gweithredu, y pwynt bwled olaf sy'n darllen – 'Cefnogi ymrwymiad Llywodraeth Cymru a Phanel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol i ymchwilio grantiau neu sefydlu 'taliadau parasiwt' ar gyfer Aelodau sy'n colli eu seddi mewn etholiad'. Teimlai'r Aelod fod hyn yn ddiangen ac yn gosod baich annheg ar drethdalwyr. Esboniodd y Rheolwr Gwasanaeth Perfformiad a Democrataidd mai'r rheswm am hyn oedd y byddai Aelodau'r Senedd yn cael taliad parasiwt os oeddent yn aflwyddiannus mewn etholiad. Dywedwyd wrth y Panel a Llywodraeth Cymru y dylai Aelodau awdurdodau lleol gael yr un gydnabyddiaeth ariannol. Hysbysodd Aelodau fod hyn yn rhywbeth y gall Llywodraeth Cymru a'r Panel ei ymchwilio, nid yw yn nhrefniadau presennol y Panel ac os cyflwynir y grantiau adsefydlu yn genedlaethol yna byddem ni fel Cyngor yn edrych ar ei gefnogi. Dywedodd Aelod y gallai cymryd amser i ffwrdd o'r gwaith i wneud y swydd fod yn un o'r rhwystrau i ddenu cynghorwyr mwy amrywiol a holodd am hawliau statudol yng nghyswllt hyn. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth Perfformiad a Democrataidd y dylai cynghorwyr gael amser gan eu cyflogwr i ymgymryd â'u rôl, fodd bynnag ni fedrir gorfodi hyn ac mae'n rhywbeth y mae Llywodraeth Cymru a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn edrych arno wrth ystyried pa opsiynau y gellid eu rhoi ar waith i ddarparu ar gyfer Aelodau sy'n gweithio h.y. amrywio amserau cyfarfodydd, rhannu swyddi a chynlluniau gwyliau ac yn y blaen. Dywedodd Aelod y teimlai y byddai angen gwneud mwy os yw'r Cyngor o ddifrif am amrywiaeth. Teimlai nad oedd gan Flaenau Gwent yr un problemau ag oedd gan ardaloedd eraill e.e. Caerdydd. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth Perfformiad a Democrataidd bod Llywodraeth Cymru

eisiau i gynghorau ddod yn fwy amrywiol a chytunodd y byddai gwahaniaethau ac arlliw wahanol ymysg gwahanol awdurdodau lleol. Y Cynllun Gweithredu yw dull Blaenau Gwent sydd wedi ceisio dynodi meysydd allweddol sydd naill ai angen iddynt eu gweithredu'n uniongyrchol neu eu cefnogi fel Cynghorydd. Byddai dull ar y cyd gydag awdurdodau lleol a gallai'r Cyngor wedyn edrych ar yr hyn sydd ei angen yn benodol ym Mlaenau Gwent i ddynu set mwy amrywiol o Aelodau.

Cyfeiriodd Aelod at baragraff 2.5 yr adroddiad, y pwynt bwled cyntaf sy'n darllen 'annog pob plaid wleidyddol, drwy Grwpiau Gwleidyddol Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, i ymrwymo i weithgareddau rhyngweithiol a chydlynol i wella amrywiaeth mewn democratiaeth leol' a theimlai y dylid aileirio hyn gan nad yw rhai Aelodau yn rhan o grŵp gwleidyddol.

Teimlai Aelod arall y gall y geiriad atal unigolion rhag sefyll ar gyfer etholiad gan y gallant gredu fod angen cefndir gwleidyddol.

Croesawodd y Cadeirydd yr adroddiad ac roedd yn falch fod Blaenau Gwent yn arwain y ffordd gyda'r Cynllun Gweithredu hwn ac awgrymodd y dylid diwygio'r geiriad ym mharagraff 2.5 i gynnwys pleidiau gwleidyddol / grwpiau anwleidyddol / unigolion.

Eglurodd y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd sy'n gadael y swydd y caiff y Cynllun Gweithredu ei ddatblygu gan y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ac yna mynd â nhw i'r Cyngor ar gyfer ei gymeradwyo ac y gallai unrhyw ddiwygiadau o'r drafodaeth gael eu cyflwyno yn yr adroddiad i'r Cyngor ar ddiwedd y mis. Yng nghyswllt grwpiau gwleidyddol, esboniodd fod peth o'r canllawiau'n ymwneud yn benodol â grwpiau gwleidyddol fel y gallent roi pethau neilltuol ar waith o fewn paramedrau bod yn grŵp gwleidyddol.

CYTUNODD y Pwyllgor i argymell derbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 2, sef bod y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd wedi ystyried y Cynllun Gweithredu a roddir yn Atodiad 1, a rhoddodd sylwadau y dylid diwygio'r geiriad yn 2.5 yr adroddiad, pwynt bwled un - i annog pob plaid wleidyddol i gynnwys pleidiau gwleidyddol / grwpiau anwleidyddol / unigolion cyn ei gyflwyno i'r Cyngor ar 30 Medi i'w gymeradwyo.